

2/10

85 år fyller den 3 oktober förre hemmansägaren Frans Mauritz Johansson, Rundviksverken.

Han är född i Toböle. Där övertog han på sin tid ett hemman, som han brukade fram till

sin pensionsålder, då jordbruket överläts till en son. Vid sidan om jordbruket har han arbetat i skogen åt Nordmalings ångsåg, och var bl a känd som en duktig kolare och timmerkörare.

Han var en hästkörare av gamla stammen och kunde verkligen be-

mästra den svåra terrängen efter Lögdeälven.

Sedan makarna sålt hemmanet, flyttade de till en dotter och svärson i Rundvik. 1961 blev Johansson änkemamman. För sin ålder är den gamle odalmannen pigg och vital.

2/10

85 år fyller den 3 oktober förre hemmansägaren Johan Bergström, Hörsnjö.

Han är byns äldste invånare och har till Hörsnjö haft sin livsgärning knuten. I ideella

och religiösa föreningar var han en man att lita på. Bland annat har han i många år fungerat i styrelsen för Hörsnjö missionsförsamling. Inom dess ungdomsverk-

samhet var han kassör i många år. Han har även verkat inom Hörsnjö kvarn och belysningsbolag. Numera har han med ålderns rätt överlåtit ansvaret för jordbruksnäringen till en av sönerna.

2/10

Tennisuppvisning i Nordmaling

Svenske tennisset Christer Holm uppvisningsspelade på fredagskvällen i Nordmalings sporthall, där han i en singelmatch mötte norrlandsmästaren Stig Billgert, Örnsköldsvik. Holm segrade med 7-5, 3-6, 6-1. I en dubbelmatch om ett set möttes sedan Holm/Per Bergenholm, Olofsfors och Billgert/Erik Eklund, Rundvik där förstnämnda paret triumferade med 6-3. Ett 50-tal personer såg matcherna.

4/10

Min älskade make,

mitt allt

Olov Ruben Engman

* 12/9 1899

† 1/10 1965

har lämnat mig, samt syskon, svägrar och svägerskor i den djupaste sorg.

Brattsbacka den 2 okt. 1965

ELIN ENGMAN

Stilla, så stilla, du somnat,
Tåligt din smärta du bar.
Flitiga händer har domnat,
Minnet, ditt ljusa, är kvar.

Jordfästningen äger rum i Nyåkers kyrka lördagen den 9 okt. kl 15.00. De som med sin närvaro önskar hedra den bortgångnes minne inbjudes efter akten till kaffe i Hilla kyrksalen. I stället för blommor tänk på EFS:s mission.

5/10

Ruben Engman, Brattsbacka. I sitt

hem i Brattsbacka avled på fredagen efter en kort tids sjukdom förre verkstadsägaren Ruben Engman. Han var 66 år och sörjes närmast av makan Elin, född Johansson, samt syskon.

Den bortgångne var född i Nyåker och där växte han upp bland åtta syskon. Fadern

var den i bygden kände predikanten Olof Engman.

I unga år reste Ruben Engman över till Kanada där han under några år arbetade inom bilbranschen. Efter hemkomsten i början på 30-talet var han i olika arbeten bl a värmeinstallationer. 1946 köpte han en bilverkstad i Norrfors och drev denna fram till 1959 då verkstaden såldes. Makarna flyttade då till Brattsbacka, där de köpte en fastighet. Under senare år har Engmans hälsa varit vacklande. Han har dock tidvis varit relativt pigg. Arbetat med diverse reparationer av bilar och traktorer samt sett om sin fastighet, Engman var en lugn och försynt människa och hade många vänner som nu delar de närmast sörjandes sorg.

5/10

60 år fyller den 6 oktober fru Hil-dur Fredriksson, född Hörnlund, Västamarken, Håknäs, maka till målaren John Fredriksson.

50 år fyller den 6 oktober hemmansägaren Bo Öhman, Lögdeå.

Han är, åtminstone i hästägarkretsar, en vida känd man och man kan med foga säga att Bo Öhman är en av de få kvarvarande riktiga hästkarlarna inom Nordmaling. Han hävdar fortfarande, trots allt tal om mekanisering, att hästen är den bästa dragaren vid timmerlunning och bevisar detta med egna goda resultat.

Men så är även Bo Öhman så att säga född med hästar. Hans far hade i Lögdeå ett stort hemman. Jäm-sides med jordbruket drevs ett omfattande hästakeri med i huvudsak transportkörning inom industrin i Rundvik. När Bo var 15 år började han köra vid industrin och höll på i 25 år. Då tog truckar och bilar helt över transporten inom industrin. Bo Öhman flyttade med sina hästar till skogskörning för bolagets räkning och har med häst under de senaste tio åren lunnat fram kanske lika mycket virke som mängden traktorägare. Det går fint menar han. Kör vinter och sommar eller med andra ord alla dagar då inte jordbruket behöver honom.

I hans stall står alltid unghästar på tillväxt. Bo Öhman har verksamt bidragit till hästavelns framjande. Hans avelsston är modrar till många fina hästar. Diplomstoet Fjällkvinta är nu stammoder. 1960 övertog han ansvaret för att vara hingsthållare för Nordmalings hästavelsförenings hingst Ising och det är mycket Bo Öhmans förtjänst att många stoägare bidragit till att trygga den nordsvenska hästens framtid. Hur det sen kommer att gå på längre sikt är oviss. Bo Öhman har gjort sitt. Personligen är han en glad och gemytlig karl som

inte vill göra något omöjligt. Hans välskötta gård visar även att det är en idog, framåtsträvande man som tror på jordbrukets framtid trots andras många dystra profetior.

10
*Femton trädgårdsodlare ⁵/₁₀
i Nordmaling belönade*

Det fordras lite mer än odling av morötter och rödbetor för att er- hålla pris som trädgårdsodlare, sade instruktör Sigvard Fugelstad, Umeå då han vid höststämman i Gräsmyrs bygdegård med Nordma- lings trädgårdssällskap gav besked om de nya reglerna och förut- sättningarna för prisbedömning.

Trädgårdsstämman öppnades av sällskapets ordförande Albert Ab- ramsson, Gräsmyr. Trots de skärpta bestämmelserna, som instruktör Fu- gelstad anförde, hade ändå ett fem- fontal deltagare kvalificerat sig till pristagare för god odlarmöda.

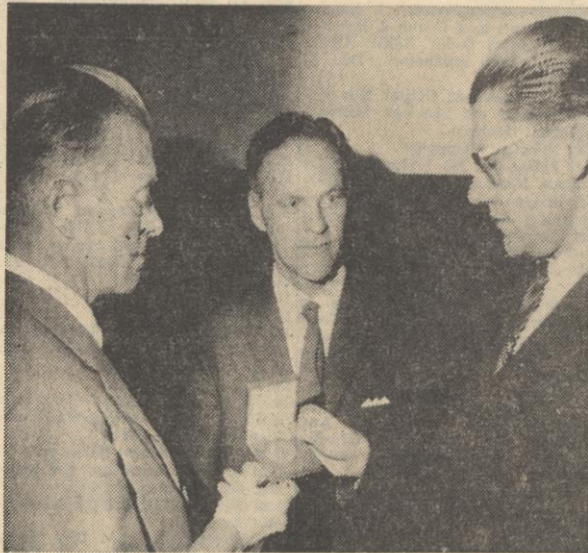
Innan prisutdelningen vidtog hade stämman haft förhandlingar, då bl a beslutades om ny giv av priser. Tid- digare har utgått penningbetöningar, men från och med i år blir det me- daljer, graverade silverskedar med Nordmalingsembem.

Första pris erhöi Holger Hägg- ström, Nordmaling (74) poäng) och Ivar Wiglöv, Ledusjö, med 73 poäng.

Andra pris erhöi: Anna Eriksson, Rönnholm, Sven Dyberg, Rundvik, Bror Söderström, Aspeå, Manfred Hägglund, Rundvik, Elis Bäckman, Gräsmyr, Oskar Karlsson, Henrik Mohrland, Karl Backlund och Gustaf Bøström, alla fyra från Rundvik.

Tredje pris erhöi: Gotfrid Hall- berg, Hörnsjö, Gerda Häggström, Hörnsjö och Holger Kölvik, Rundvik.

Stämman bjöd i övrigt på fin mu- sik av hemmansägarna Maurits Mo- rén, Muhsjö och Carl Strandberg, Gräsmyr. Dessutom visades en färg- film "Trädet". Nära ett femtiotal ha- de mött upp till stämman.

Holger Häggström, Nordmaling, och Ivar Wiglöv, Ledusjö, får sina förstapris av trädgårdsinstruktör Sigvard Fugelstad.

6/10
*Två Nordmalings-bråk ⁶/₁₀
slutade med dagsböter*

Domar föll på tisdagen vid södra domsagan i Umeå i två misshandelsmål från Nordmaling. I bägge fallen fälldes enbart den part som ansågs ha varit huvudagerande.

För misshandel varav ringa ska- da uppstått dömdes en direktör i en sk TV-garantifirma i södra Sverige till 40 dagsböter à fem kronor. Han hade i augusti förra året slagit en fotograf från Luleå, som knackade på det rum där direktören och tre andra personer vistades. Fotografen som övernattade på ett hotell i Nord- maling med sin familj kunde inte sova av oväsendet från det andra rummet. Fotografen var också åta- lad för ringare misshandel, men han frikändes av häradsrätten.

BRÖLLOPSSLAGSMÅL

Slagsmålet i samband med bröllops- firande på en restaurang i Nordma- ling fick också in epilög på tisdag- en. En Grundsunda-bo dömdes för misshandel varav ringa skada upp- stått till 30 dagsböter à 10 kronor. Dessutom skall han betala 150:22 i skadestånd till den slagne, halva det begärda beloppet, samt svara för statsverkets kostnader för försvara-

Expeditionen med de tre tjänstemännen, registreringsföreståndare Kurt Lindblom, och kontorsbiträdena Monica Svensson och Bertil Jonsson.

*Sjukkassenytt
i Nordmaling*

Försäkringskassan i Nordmaling har flyttat in i nya lokaler i brand- chefens nyuppförda affärs- och bo- stadsfastighet. Utrymmena är dub- belt så stora som tidigare, eller 130 kvadratmeter och rumsindelningen har gjorts helt efter kassans önske- mål och ritningar.

— Det är en önskedröm som vi lyc- kats förverkliga, säger kassans före- ståndare, Ossian Bergström. Kassans nya system, det sk Enköpings-pro- jektet, som infördes våren 1965, med de nya och större lokaliteterna kom- mer att ge allmänheten en betydligt bättre och snabbare service.

8/10

+

Min älskade make,
vår käre far,
morfar och farfar

**Per Rickard
Edström**

* 21/1 1891
† 6/10 1965

har lämnat oss i stor saknad, men i ljus och tacksamt minne bevarad av mig, barn, övrig släkt och vänner.

Mjösjöby den 6/10 1965

KARIN
Barn Barnbarn

Hans älsklingsvers:
Jesaja 53:5.

Jordfästningen äger rum i stillhet. Begravningen äger rum i Norrfors kyrka lördagen den 16 okt kl 14.00.

DÖDSFALL

Rikard Edström, Mjösjöby. På Nordmalings sjukstuga avled på onsdagen förra lantbrukaren och färjavakten Rikard Edström, Mjösjöby. Han var 74 år och sörjdes närmast av maken Karin, född Abrahamsson, tio barn, barnbarn samt syskon.

Edström var född i Mjösjöby och äldst bland åtta syskon. I yngre dagar var han lantbrukare och ägde bland annat ett område med byggnader som bygdegårdsföreningen senare förvärvade som samlingslokal i bygden. I mitten av 1940-talet anställdes Edström som färjavakt på färjan mellan Mjösjöby och Nässund. Denna befattning innehade han till uppnådd pensionsålder. Därefter ägnade han sig åt skogsarbete, ett yrke som han arbetade med till i början av detta år, då hans hälsa blev

vacklande. Han har tidvis vårdats på Umeå lasarett och en längre tid på Nordmalings sjukstuga.

Mullebarn och skogstroll 13/10 friluftade i Nordmaling

Skogsmulletrollet (Ruth Agren) pratade med skogsmullebarnen om hur man bäst vårdar naturen.

ALIDBERGET och terrängen där- omkring hade klätt sig i vinterskrud när skidfrämjarna på söndagen firade friluftslivets dag. Marken var vit av snö och en kall nordanvind blåste. Men det var vackert. Närmare 150 personer hade mött upp och vid friluftsgudstjänsten var storstugan packad av folk.

Nu var det också examen. Skogsmulleskolan med dess 15 elever hade en stor dag med besök av självaste skogsmulletrollet. Ett slarvigt troll som tappat bort svansen. En klenod av snörens som dock snabbt hittades igen. Själva examen fick hållas i storstugan där trollet, fru Ruth Agren förhörde om naturkunnighet och mycket annat värt att veta när

man är ute i markerna. Som avslutning bjöds eleverna i denna Nordmalings första skogsmulleskola på choklad och bullar. Sen blev det diplomutdelning och ett skogsmulletroll till samtliga.

Gudstjänsten med inledning av kyrkoadjunkt Eskil Granström och predikan av komminister Sigvard Spinnell fick på grund av det kyliga vädret flyttas till storstugan som blev fylld till sista plats. Ett 50-tal deltog i dagens skogskryss men många fler passade på att gå den av Per Arne Wikman lagda banan. 35 rätta lösningar lämnades in och bland dessa drogs Barbro Hansson, Greta Westman och Elisabet Marklund som segrare.

+

Gud har i sitt allvissa råd
hemkallat min älskade make
och min kära far

Algot Sahlström

* 5/6 1897 † 9/10 1965

efter en kort tids sjukdom lämnande oss, systrar, släkt och vänner i djup sorg och saknad.

Nordsjö, Norrfors den 12 okt. 1965

MANDA
Lennart Gun
Larry

O Gud all sannings källa. Jag tror ditt löftesord
Vad du har sagt skall gälla. I himmel och på jord.
Akalla mig i nöden. Så får du hjälp av mig.
Ja Herre intill döden. Vill jag åkalla dig.

Tack för vad du givit, Tack för vad du var.
Tack för ljusa minnen som du lämnat kvar.

Jordfästningen äger rum i Norrfors kyrka torsdagen den 23 oktober kl. 14.00. De som med sin närvaro önskar hedra den bortgångnes minne inbjudes efter gravsättningen till kaffe på Almströms konditori. Meddelas endast på detta sätt.

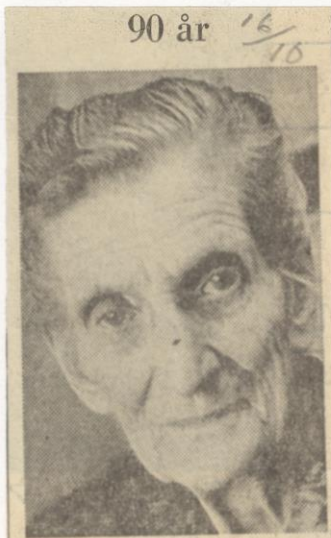
DÖDSFALL

Algot Sahlström, Nordsjö.

På Umeå lasarett avled på lördagen hemmansägaren Algot Sahlström, Nordsjö, Norrfors. Han var 68 år och sörjdes närmast av maken Manda född Holmberg, sonen Lennart, sonhustru samt sonson.

Han var född i Nordsjö där han övertog ansvaret för en tredjedel av föräldrarnas jordbruk, en areal som han sedan förstorat och förbättrat genom ett idogt odlararbete. Under yngre år utförde han ett flertal nyodlingar. Han var en betrodd och värderad man i sin bygd och på hans axlar lades flertalet förtroendeuppdrag. Han tillhörde under en lång följd av år Nordmaling/Bjurholms RLF:s ortsförbundsstyrelse, liksom styrelsen för Norrforsortens RLF. Han var ledamot av socialnämnden i Nordmalings kommun och verksam som sekreterare vid skilda tillfällen, inte minst i jordbrukspolitiska sammanhang.

90 år fyller den 18 oktober fru Naima Gustafsson, Nordmaling.

Hon är vital för sin ålder. Åren av hårt arbete och fostrandet av 11 barn av vilka åtta är i livet tycks inte ha slitit henne så hårt. Nu som under många år håller hon på med virkning eller stickning när hon inte läser tidningar för att väl kunna följa med i tiden.

Hon är född i Stavsjöholm och fick som barn börja arbeta hårt i hemmet. Hon kom sen i sömnadslära i Nyåker och var anställd några år vid en stor syateljé i Örn-sköldsvik innan hon blev ambulerande sömmerska i nordmalingsbygden 1902 gifte hon sig med hemmansägaren Magnus Gustafsson, Djupsjösågen.

Där har hon bott till 1958 då hon flyttade till sonen, byggmästare Klas Gustafsson, Nordmaling.

1928 blev hon änka och ställdes ensam med en stor skara barn. Hemmanet behöll hon till 1936 då det delades mellan två av sönerna. Hon flyttade då till en egen liten stuga. Fru Gustafsson är varmt religiös.

Bernth Nyberg
Liliane Forsberg
Norrlands-Bredvik Rundviksverken
Vigsel i Nordmalings kyrka
den 5/11 1965 kl 17.30.
Telegramadress:
Arbetarmässen, Rundviksverken

LYSNING
— I Nordmaling för vägmästare Erik Birger Bäckman, Lycksele, och affärsbiträdet Siri Ingeborg Bäckman dotter till framlidne hemmansägaren Axel Bäckman och hans maka Margareta, Orrböle, Nyåker.

Nej i Nordmaling till turistblock

Förslaget om ett samarbetsorgan i turistfrågor omspannande Umeå stad med närmast omkringliggande kommuner, anser kommunalnämnden i Nordmaling av föga intresse för Nordmalings kommun. Det kommer att kosta mera än det smakar, menar man, och föreslår fullmäktige att lägga ärendet till handlingarna utan åtgärd.

Brandstyrelsen vill bygga brandstationen i Nordmaling snarast möjligt, med igångsättning hösten 1965. Kommunalnämnden föreslår fullmäktige anvisa medel, men menar, att igångsättningstidpunkten blir en affär, som kommunalnämnden får pröva i samarbete med arbetslöshetsnämnden. Brandstyrelsen önskar 12.000 kr i tilläggsanslag. Kommunalnämnden tillstyrker.

Elektrifieringen av fastigheterna Ava 2:8 och 2:17, som kommit på remiss från länsstyrelsen, anser nämnden vara av stor nytta och tillstyrker ett kommunalt bidrag motsvarande 40 procent av fastighetsägarens andel, eller 560 kr. En annan remiss från länsstyrelsen, med förslag om hastighetsbegränsning på

50 km/tim avseende vägen AC 656 Ava, har nämnden intet att erinra emot.

Lönenämnden föreslår justeringar av förtroendemännens arvoden och traktamentsersättningar, för att komma i paritet med andra kommuner i länet. Det blir som regel höjningar och totala summan för arvodena uppgår till 22.500 kr. Arvoden för sammanträdesdagar höjs från 25 till 40 kr för sammanträden och förrättningar inom kommunen och 80 kr för förrättningar utom kommunen. Även reseersättningarna höjs.

MARKVIBRATIONERNA

I ÖRSBÄCK

Den fastighetsägare i Örsbäck, som anser sig lida skada av markvibrationer från byns sågverk, har genom en advokat i Umeå gjort förnyad framställning om kommunens medverkan i sina ersättningsanspråk för flyttnings- och omställningskostnader.

Kommunalnämnden anser, att kommunen, genom tillsättandet av en opartisk värderingsnämnd, en överenskommelse som träffades mellan båda berörda parter, har visat kommunens intresse att bringa frågan till en lösning. Kommunen har för sin del godkänt värderingsnämndens redovisning i ersättningsfrågan och kommunalnämnden menar, att längre än så kan och bör kommunen inte sträcka sig.

Innehavarna av den busslinje som trafikerar sträckan Umeå - Nordmaling över Mullsjö önskar ändra turen med ankomst till Nordmaling kl 16.40 att vända i Örsbäck. Härigenom förloras visserligen kontakten med Nordmaling för eftermiddagsturen men å andra sidan får byborna en ny förbindelse med Umeå. Kommunalnämnden har intet att erinra mot förslaget.

Kommunalnämnden tillstyrker en begäran från hamnstyrelsen att få asfaltera hamnplanen i Nordmaling för en beräknad kostnad av 35.000 kronor.

Beträffande fördelningen av antalet utkommande lägenheter, att byggas under 1966, anser nämnden att i första hand bör uppföras två planerade flerfamiljshus, på tillhoppa 28 lägenheter, förslagsvis i Nordmaling och Rundvik. Resten av kvoten, 7 lägenheter, skulle då bli egnehemsbyggen.

För ungdoms- och fritidsverksamhet tillstyrker nämnden i anslag 500 kronor till Nyåkers och Lögdeå idrottsföreningar för underhåll av isbanor och för samma ändamål 300 kronor till vardera Gräsmyrs IK och Mullsjö byamän. Högåkers OK får 100 kronor för sin verksamhet.

DÖDSFALL

Dagny Pettersson, Nordmaling. I Sunne avled på fredagen förr rikstelefonisten fröken Dagny Pettersson, Nordmaling. Hon var 64 år och sörjes närmast av systern fotograf Elsa Pettersson, Sunne.

Den bortgångna var född i Nordmaling. Hon anställdes där vid televerket och var under många år rikstelefonist. De senaste fyra åren har hon varit bosatt hos systern i Sunne. Fröken Pettersson var känd som en mycket snäll och hjälpsam människa och hade många vänner runt om i Nordmalingsbygden.

Västerbottens-Kuriren

Läsnummer 45 öre

242. Tisdagen 19 oktober 1965

Västerbottens frisinnade läns tidning

Tisdagen 19 oktober 1965

Rundviksverken bygger ut för 35 milj. kronor

Nordmalings Ångsags Aktiebolags verkställande direktör, disponent Arthur Brunnberg t v och bolagets ekonomischef Thore Sundquist t h. I mitten kontoret och i bakgrunden industrin.

35.000 nya ton masonite pr år 175 man anställs

Nordmalings Ångsags Aktiebolag har beslutat, att för sin masoniteproduktion i Rundviksverken uppföra en ny tillverkningslinje med en kapacitet om minst 35.000 ton per år. Investeringsskulderna beräknas uppgå till 34 milj. kr och byggnadstiden beräknas omspännas två år. Med den nya satsningen investerar bolaget i runt tal 40 milj. kr inom en fyraårsperiod, eftersom sågverket just fått en total ombyggnad, med övergång till handsågsdrift, för 5 milj.

Arbetet med masonitefabrikens utbyggnad beräknas komma igång våren 1966 och de sysselsättning åt en hel del byggnadsfolk. Den nya satsningen på Rundvik innebär också, att det skapas sysselsättning för ytterligare 175 man.

Kommunledningen i Nordmaling var anledning granna händerna. Visserligen har den här nya satsningen på Rundvik varit ett samtalämne som erbjöd ett under sådantillfälle mätningar, men man har liksom inte varit riktigt säkra. Bolagets verkställande direktör, disponent Arthur Brunnberg, gav en antydning om vad som eventuellt skulle komma att hända redan vid en konferens med kommunalnämnden i december förra året. Men därefter och fram till det definitiva beslutet har vägen varit både lång och krokig. Man har även undersökt en mångfald andra alternativ för en industriell expansion, och även andra platser än Rundvik och Nordmalings kommun har varit aktuella. Att man sedan slutligen fastnat för Rundviksverken och den redan befintliga industrin är glädjande inte minst ur kommunal synpunkt. Vilket även understryks av kommunalnämndens ordförande, riksdagsman Gunnar Rönneberg.

Den nu beslutade investeringen avser helt och hållet en utbyggnad för tillverkning av bolagets huvudprodukt - masonite. Den väntar för en alltmer ökad efterfrågan och försäljningen har ökat med 30 procent under senaste fyraårsperioden. Den nuvarande fabriken, som inte har så

Fortsett sidan 13 spelt 1

Disponent Arthur Brunnberg t v i samtal med överingenjör Torsten Bergström som intresserad åskådare.

Nordmalings Ångsäg omsätter 55 miljoner

Data om Nordmalings Ångsags AB:
Skogsbruk: egna skogar 21.000 ha produktiv skogsmark.
Kraftproduktion: 190 miljoner kWh per år.
Kraftdistribution: årsproduktion 1,8 miljarder kWh.
Sågverks: årsproduktion ca 9.000 städ sågade trävaror.
Masonitefabrik: årsproduktion 1,8 ca 40.000 ton wallboard.
Smideverksamhet: årsproduktion 1,8 ca 300 ton.
Antal anställda: 175.
Aktiekapital: 30,8 miljoner kronor.
Dotterbolag: Vänsås Kraftaktiebolag, Vänsås, med aktiekapital 3 miljoner kronor, Masonite Ltd, England (försäljningsföretag).
Totalt omsättning: 1,8 55 miljoner kronor.

mycket gemensamt med den första byggnadskroppen av årgång 1929, har i dag en årsproduktion på i runt ta 60 000 ton. Genom tillbyggnaden kan man successivt komma upp i närheten av 100 000 årston.

**BOLAGET PIONJÄR
PÅ OMRÅDET**

När Nordmalings Ångsågs Aktiebolag byggde sin boardfabrik i Rundvik 1929 var man först i landet som började tillverka wall-board. Och än i dag är man ensam om sin fiberframställningsmetod, den så kallade Mason-metoden, där man under starkt ångtryck spränger sönder råvaran, dvs flisen. Den metoden kommer att bli bestående även för den nu beslutade utbyggnaden.

Undersökningar har visat, säger disponent Brunnberg, att den metoden, rent kvalitetsmässigt sett, är överlägsen alla andra i dag kända metoder. Under sådana förhållanden finns det ingen rimlig anledning att övergå till annan framställningsmetod.

Genom en ny högrationell linje kan produktionskostnaderna sänkas, samtidigt som resurser skapas för en successivt höjd produktion. Det ger oss även möjligheter till en ytterligare produktförbättring av den redan världsbekända masoniten, betonade disponenten, vid det företagsnämndssammanträde på måndagen, där disponent Brunnberg lämnade den glädjande nyheten. En mera belåten och glad företagsnämnd har vi sällan sett. Ett önsketänkande man och man emellan hade gått i uppfyllelse.

**ÖVERINGENJÖREN PÅ
LANG STUDIERESA**

I april 1964 inträdde överingenjör Torsten Bergström som teknisk chef för bolaget och installerade sig i Rundvik. Han fick inte lång tid på sig vid industrin förän han kopplades in på bolagets expansionsplaner. Därmed började ett intensivt forsknings- och studiearbete. Överingenjör Bergström åkte under tiden april-juni runt hela världen och besökte bland annat boardfabriker i Japan, Filippinerna, Australien och USA. I de två sistnämnda staterna finns även boardfabriker av samma typ som i Rundvik, vilka alltså producerar masonite. Överingenjör Bergström kände hem full av erfarenheter och kastade sig genast in i själva planeringsdetaljerna.

**RAVARAN, EN
VIKTIG FAKTOR**

Näval, man bygger inte ut en industri i den här storleksordningen bara på tekniska studier och tillverkningsmetoder. Det finns någonting som heter råvara också. En detalj som inte är minst väsentlig. Bolagets skogschef, jägmästare Ture Rylander, har lagt hårt i selen de sista månaderna för att skapa sig en riktig och hållbar framtidsbild av råvaruläget. Bolaget förfogar över 73 000 hektar produktiv skogsmark i egna skogstillgångar. Det täcker för närvarande 50 procent av råvarubehovet. Genom utbyggnaden sjunker den procentatsatsen till ca 30-35 procent. Resten måste skaffas fram på annat sätt och fyllas utslutande inom det för bolaget aktuella uppdragsområdet.

Såväl disponent Brunnberg som jägmästare Rylander menar, att det bör finnas förutsättningar för att klara den anskaffningen, och man förlitar sig då rätt mycket på den enskilde skogsägaren. I det här sammanhanget kan understrykas nödvändigheten att även sk lemnvike och lövträd får stor betydelse på råvarusidan.

**DET ANKOMMER NU
PÅ KOMMUNEN**

att se till, att bolaget får det stöd det behöver för sina expansiva planer, understryker disponent Brunnberg. Det stöd vi behöver är ett ökat bostadsbyggande, liksom en snar lösning av den högaktuella stadsplanen för Rundviks samhälle, med en ny infarts- och genomfartsväg. Den nu beslutade investeringen innebär, att transporter till och från fabriksområdet ökar i rätt väsentlig utsträckning. Det gäller även

under byggnadstiden. Den nu befintliga infartsvägen är under all kritik. Det ankommer på de kommunala och statliga myndigheterna att se till att frågan får en omedelbar lösning.

900 ANSTÄLLDA BLIR 1475

Förutom masonitefabrik och sågverk med utskepningshamn i Rundvik har bolaget egna skogar och elkraft som sysselsätter inom samtliga verksamhetsgrenar nära 900 man. Produktionsutvidgningen beräknas medföra sysselsättning för ytterligare 175 anställda, varav hälften inom själva industriområdet. Det innebär att bostadsbyggandet måste intensifieras. Den nuvarande kommunala kvoten för bostäder är säkert otillräcklig och måste kompletteras med en utökning av kvoten. Vi betraktar detta som en nödvändighet, ja, nära nog som en förutsättning, understryker disponent Brunnberg, som kom till Rundviksverken och Nordmalings Ångsågs Aktiebolag som verkställande direktör för fyra år sedan. Och med honom kom tydligen en expensionsvänlig företagspolitik.

BYGGNADSRBETENA

kommer att omfatta uppförande av; byggnad för boardmaskiner (huvudbyggnad) med en längd av 180 meter och en grundyta på ca 3 400 kvadratmeter. Volym ca 70 000 kubikmeter, silos för lagring av flis, byggnad för massa framställning, kemikalieagring och -beredning, vissa byggnadsarbeten i nuvarande ånganläggning för insättande av ny ångpanna, uppförande av ny oljetank, volym 15 000 kubikmeter, uppförande av nytt magasin, yta 5 000 kvadratmeter samt uppförande av ett mindre kallförråd.

Elkraftförsörjningen är tryggad genom dotterbolaget, Vännäs Kraft AB, Vännäs, utan större investeringar. Erforderliga vägar och planer kommer att anläggas i anslutning till de nya byggnaderna.

Utlastningen kommer att kunna försiggå från inom industriområdet belägen egen hamn och via långträdare och järnväg utan ytterligare investeringar.

INVESTERINGARNA

kommer att finansieras med egna medel och lån. Som en förutsättning för projektets genomförande räknar bolaget med statligt lokaliseringstöd. Ansökan härom har ingivits.

H. B.

Bolagsbeslut gläder kommunalmän

Vad säger man inom kommunen om bolagets beslut? VK har låtit frågan gå vidare till några kända kommunalmän. Så här svarade de:

FRÅN BYN

just nu

FJÄLLBOBERG

FJÄLLBOBERG ligger inom Vilhelmina storkommun, vackert inramad av granskog och med några mansådrar på nacken — eller (tak-)nocken skall det väl betyda, då det gäller ett hus — det påstås att Sven Dufva skulle ha bott på gården en tid. Må vara hur som helst med den saken, så värderar vi lika mycket att veta att stället varit medelpunkten för framtida sammansman Nils Andersson och för hans livsgärning. Att bara klara existensen på ett så enligt ställe, vore hedervärt nog — "Lapp-Nils" gjorde mer än så.

En del reagerar negativt för bebyggelsen, men det har faktiskt visat sig, att alla som själva godtagit att kallas lappar har bäst hedrat kåren. Vi tänker på Nils Anderssons

Kommunalnämndens ordförande riksdagsman Gunnar Rönberg.

Kommunalkamrer Harald Brännlund, Nordmaling.

Jägmästare Ture Rylander, Nordmaling.

**DIFFERENTIERAT
NÄRINGSLIV**

I och med beslutet får Nordmalings kommun det bättre ställt i fråga om ett mera differentierat näringsliv och personligen hyser jag de bästa förhoppningar vad det gäller industrialiseringen såväl vad det avser kommunens största industri, som industrier av mindre format. Rundviks samhälle och Nordmalings kommun är att gratulera till den utveckling beslutet innebär. Nordmalings Ångsågs AB:s skogschef Ture Rylander har gjort omfattande undersökningar på den aktuella råvarusidan.

— Vi tror och hoppas att vi ska lyckas, till gagn för hela kommunen, understryker han. (Jägmästare Rylander är också identisk med kommunalfullmäktiges ordförande i Nordmaling).

— Det här var glädjande, även om det inte kom som någon direkt överraskning. Bolagets planer har ju varit kända rätt länge. Vi vet även att det varit aktuellt att flytta över ny investeringen till annat område. Men hela tiden har vi hoppats på att den säkra förankring till Rundvik skulle ge för oss önskat utslag. Vi är på kommunalt håll övertygade om, att bolagets satsning på Rundviksverken och Nordmalings kommun ska ge önskat resultat och bästa tänkbara utveckling för företaget.

BOLAGET FAR STÖD

Vi kommer att göra på vad oss ankommer för att ge bolaget önskat stöd. Det gäller såväl i bostadsfrågan som en snabb lösning av stadsplanefrågan. Jag vill betyga, att jag är lika intresserad som disponent Brunn-

berg att få den här saken ur världen snarast möjligt. Beträffande planeringsarbetena i Rundvik har vi på kommunalt håll i vår stat för 1966 garderat oss, rent penningmässigt sett, för de planer bolaget har på en kraftig expansion av Rundviks samhälle.

— Meddelandet om en utbyggnad av rundviksindustrin kommer väl inte direkt överraskande, om än ingen vägat drömma om en utbyggnad av den här storleksordningen.

Det måste betraktas såsom ett glädjeflämme av stort format även sett ur kommunal synpunkt. Men givetvis ställs härmed stora krav på kommunen. Självfallet bidrar beslutet till att den bostadskvot, som kommunen fått sig tilldelad för kommande år, redan nu får anses på tok för lågt tilltagen.

Nordmalings-dam dödskorde i Ö-vik

Den omkomna Jenny Johansson.

60-åriga fröken Jenny Johansson, Hörnett, Alfredshem, bördig från Ledusjö, Nordmaling, omkom vid en omkörningsolycka i Arnäs på måndagseftermiddagen. Den omkomna, som var ensam i bilen, fördes i ambulans till Örnsköldsviks lasarett men var död vid framkomsten.

Olyckan inträffade i den sk flygfältskorsningen vid Arnäs kyrka. Fröken Johansson och den framförvarande bilen, som även den fördes av en ensam dam, var på väg i sydlig riktning efter E4. I korsningen skulle den framförvarande bilisten svänga åt höger och hade enligt uppgift gått ut i höger fil och med blinkers markerat att hon skulle svänga när fröken Johansson gjorde

Forts sidan 11 spalt 7

Nordmalingsdam ...

Forts sidan 1

omkörningen. Bilarna touchade lätt ihop. Efter den lindriga smällen gick den omkomnas bil av någon anledning snett över till höger och nedför den branta dikesslätten. Vid kollisionen med jordvallen trycktes frampartiet på fröken Johanssons bil ihop.

Den omkomna var född i Ledusjö, Nordmaling. Efter att ha haft platser bl a i Umeå och Stockholm kom hon 1943 till målarmästare Felix Nyberg, då bosatt på Norrbyskära.

Hon kom sen att tillsammans med honom, med vilken hon var trolövd, att flytta till Hörnefors och för ett par år sedan till Hörnett där Nyberg drev målerirörelse. Förutom av sin trolövade sörjes fröken Johansson närmast av brodern hemmansägare Sigfrid Johansson, Ledusjö och systemen fru Frida Lindahl, Umeå.

20/10

Min trolövade, vår syster

Jenny Johansson

* 10/5 1905 † 18/10 1965

har genom olyckshändelse lämnat oss i djup sorg.

Alfredshem den 18/10 1965.

FELIX

Sigfrid och Thea

Frida och Sven

Syskonbarnen

Släktingar och vänner

Herre jag vill bida
Stilla vid din port.
Tills min själ din blida
fadersblick försport.
Trött på allt mitt eget,
Ödmjukt här jag står.
Hjälp mig sista steget,
Du som allt förmår.

Jordfästningen äger rum i Nordmalings gravkapell söndagen den 31 oktober efter högmässan. De som med sin närvaro vill hedra den bortgångnas minne inbjudes till församlingssgården efter jordfästningsakten.

Kontraktspresten Johan Hedquist hälsar församlingens äldsta 94-åriga fru Klara Johanna Olofsson, välkommen.

400 i Nordmaling på de gamlas dag

Att få vara med om firandet av "De gamlas dag" är tydligen populärt bland Nordmalings pensionärer. 311 hade anmält sig till söndagens högtid men det kom över 400 och vid samkvämet i församlingssgården fick staben av frivilliga servitriser i hast skaffa fram nya bord, stolar, porlän och bestick. Det gick fint. Alla fick sitta även om man tvangs duka även i kapprummen.

Predikan hölls av kontraktspresten Johan Hedquist och med skriftermål av kyrkoadjunkt Torbjörn Hagman. Vid nattvardsgången assisterade fyra av församlingens fem präster. 320 personer slöt upp vid Herrens bord.

Vid samkvämet i församlingssgården hälsades gästerna välkomna av kyrkofullmäktiges ordförande Jalmär Holmström, Håknäs. Dessutom medverkade prosten Hedquist, komminister Sigvard Spinnell, och kyrkoadjunkterna Eskil Granström och Torbjörn Hagman.

Till församlingens äldsta 94-åriga

fru Klara Johanna Olofsson, Ava, överlämnades blommor liksom till dagens brudpar Evelina och Karl Nilsson, Rundvik. De hade på dagen varit gifta i 55 år och fick nu en extra varm applåd. Blommor fick även fru Hilda Öberg, Bredvik, som passade på att fylla 74 år.

Efter högtiden besökte komminister Spinnell församlingens näst äldste 93-åriga före hemmansägaren Nils Petter Olofsson, Levar och 92-åriga före byggnadsnickaren Arvid Öberg, vilka båda på grund av sjukdom inte kunde närvara.

Anders

Välgörare i Nordmaling

Nya styrelsen. Sittande Margit Rehman och Barbro Aström. Stående fr. v. Curt Ahlberg, K. G. Wilhelmsson och Gösta Persson.

Lärarna i Nordmaling har utfört en berömvärd insats, då man inom loppet av tre år, av sina löner, skänkt 24.000 kr till välgörande ändamål. Huvudparten av de insamlade medlen har gått till Röda korset och rädda barnen. Lärarna avsätter varje månad 10 kronor av lönen till insamling. De flesta lärare deltar i insamlingen. Den började vårterminen 1962, då man samlade in 4 530 kr till Svenska lutherhjälpen. Under åren 1963-1965 har Rädda barnen fått 9 290 kr och Röda korset 9 980 kr. 76 lärare har deltagit i insamlingsarbetet. Flera tror ordföranden, yrkesvalslärare K G Wilhelmsson, kommer att ansluta sig till idén, som även borde ha möjligheter att sprida sig till andra yrkesgrupper.

Vid lärarföreningens årsmöte på Levar lanthushällsskola på fredagskvällen omvaldes K G Wilhelmsson till ordförande. Nyvald blev rektor Barbro Aström och lärarna Curt Ahlberg, Gösta Persson och Margit Rehman.

VIGSEL

I Nordmalings kyrka vigdes på lördagen fil. stud. Jan Olov Allan Mikaelsson, Nordmaling, och fil. stud. May Lilian Birgitta Berggren, Nordmaling, dotter till fru Olga Berggren och hennes framlidne make chaufför Bo Berggren. Vigsel förrättades av komminister Sigvard Spinnell.

Tal hölls av flygnavigatör Hans Mikaelsson och redaktör Herbert Bylund. (Foto: Alfons, Nordmaling).

I Nordmalings komministergård vigdes på lördagen chauffören Bo Torsten Hellström och Britt Kersti Anne-Mari Nygren, båda Gräsmyr. Vigseln förrättades av komminister Sigvard Spinnell. (Foto: Alfons, Nordmaling)

I Nordmalings kyrka vigdes på lördagen järnarbetare Bo Eskil Danie Engman och Astrid Torborg Lundgren, båda Djupsjö. Vigseln förrättades av komminister Sigvard Spinnell.

Tal hölls av bla brudgummen morbror Ragnar Vestermark och Ruben Vestermark. (Foto: Alfons Nordmaling)

Ny pastor välkomnad i Hörnsjö

I Hörnsjö installerades och välkomnades under den gångna helgen pastor Arvid Johansson, Umeå, som pastor och föreståndare för Hörnsjö-kretsens missionsförsamlingar i Gräsmyr, Hörnsjö och Brännland-Vitvattnet. I högtiden i missionskyrkan offierade distriktsföreståndare Robert Amnerud. En stor sängarskara från kretsen och grannförsamlingen underhöll med sång och musik.

Pastor Johansson är född i Långsjöby, där han också började sin pastorala gärning efter avslutade studier vid teologiska seminariet på Lidingö. Sedan dess har han haft befattningar i Harads, Robertsfors, Raggsjö, Folkärna, Emmenäs, Simtuna, Holmsund och nu de senaste tre åren som evangelist för norrländska offensivarbetarna (NOA) i Västerbotten. I Hörnsjö efterträder han Egon Wärmedal, som i slutet av augusti reste till Udenäs församlingskrets. Pastor Johansson är känd i bygderna som en god talare, sångare och musiker.

Dikeskörning i halka Nordmalingsssköterska slungades över E 4:an

Sjukgymnasten Monika Gustafsson, Kramfors, för närvarande i tjänst vid Nordmalings sjukstuga, hade verklig tur i oturen när hon vid 9-tiden på tisdagsmorgonen med en mindre buss körde av E 4 mellan Rödviken och Lögdeälvbron. Vid dikeskörningen kastades fröken Gustafsson ur bussen och 28 meter snett över Europavägen, där hon blev liggande på dikesrener. Halt och förrädiskt väglag rådde på olycksplatsen vid tiden för olyckan.

Fröken Gustafsson ådrog sig förutom hjärnskakning diverse kontusionssår i ansiktet, på knän och händer. Däremot rör det sig troligen inte om några skador i ryggen, som man först befarade. Efter första vård på Nordmalings sjukstuga fördes den skadade till Umeå lasarett.

Asyna vittne till olyckan var herr Fritjof Berg. Han såg hur den lilla bussen — en av Solstickans fem busar för invalidvård — kom söderut

kanande över vägen och hur den sen gick ner i vänstra diket samt rullade runt tre gånger, innan de blev liggande på taket.

När han kom fram till bussen fann han ingen människa där. Det var först efter sökande han upptäckte fröken Gustafsson liggande på andra sidan vägen. Hon hade troligen kastats och rullat den långa sträckan.

Forts sidan 11 spalt 1

Dikeskörning...

Forts. från sid. 1

De poliser, som utrett olyckan, ansåg det som ett under att fröken Gustafsson klarade sig undan den våldsamma smällen och färden över vägen med så pass lindriga skador. Bussen ansågs som i det närmaste totalkvaddad. Den hade bl a blivit ordentligt intryckt i fram- och bakpartiet.

Fröken Gustafsson kom som nyutexaminerad sjukgymnast, tillsammans med en kamrat, till Nordmaling för en dryg månad sedan. De båda skulle fram till jul, på uppdrag av svenska reumatikerföreningen, tjänstgöra som sjukgymnaster.

Monika Gustafsson klarade den väldiga smällen och sin 28 meters färd förvånansvärt bra.

5-metershopp i Nordmaling

Svår nattbrand Två i livsfara

Förrådsman Gustaf Söderström och hans 18-åriga dotter, tandsköterskeleven Ann-Sofie Söderström var i uppenbar livsfara när deras hem i Nordmaling tidigt på onsdagsmorgonen härjades av eld. Fröken Söderström vaknade och märkte att hennes rum var fyllt av rök. Hon rusade upp för att väcka sin far. Hans rum var då ett enda eldhav. Det visade sig sen att han hoppat ut genom ett fönster fem meter ned på den asfalterade gården.

Söderström vaknade av dotterns rop. Det brann då för fullt i rummet. I stället för att som dottern söka sig ut nedför trappan kastade sig Söderström ut från ett fönster och hoppades nå ett balkongräcke men missade och föll cirka fem meter. I fallet ådrog han sig brott på bäckenbenet och vårdas nu på Umeå lasarett.

— Jag vet inte vad det var som gjorde att jag vaknade, berättar fröken Söderström. Min första tanke när jag trevade genom rökhamret var

att väcka pappa som även han låg i övre planet. Jag ropade på honom men fick inget svar. Trodde han var död därinne i lågorna.

Sen rusade jag ned och ringde mormor, fru Valborg Beccau som larmade brandkåren. Skulle så försöka komma upp igen men då var vägen spärrad av eld. När jag sen kom ut såg jag till min glädje pappa ligga på gräsmattan, dit han lyckats kravla sig efter fallet mot as-

Forts sidan 15 spalt 1

5-metershopp...

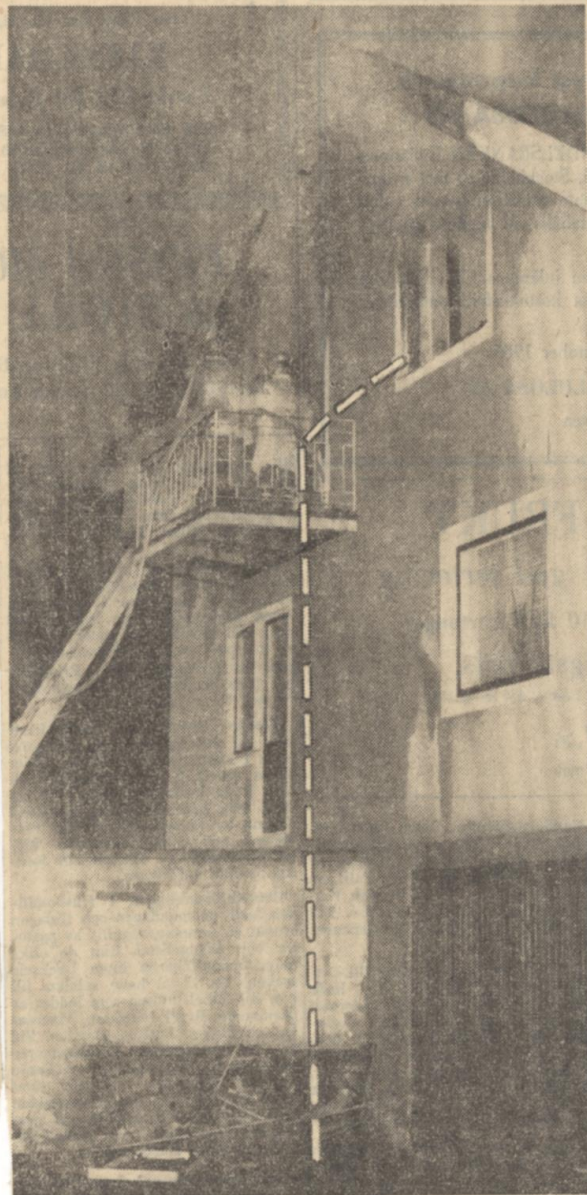
Forts. från sidan 1

falten. Han hade svåra plågor och kunde inte resa sig.

Brandkåren kom och fröken Söderström fick av brandchefen Karl Björklund hjälp att få ut bilen i vilken hon kunde skjutsa Söderström till sjukstugan.

Hela övre våningen i en och en halvplansvillan, uppförd i ytong för ett 10-tal år sedan brändes ur. Där emot blev nedre våningen oskadd, fränsedd stora vattenskador.

Vad som orsakat branden är inte känt men det antas att Söderström somnat från en cigarett. Detta hålles för mest troligt då elden av allt att döma börjat i det rum där han låg och sov.

Söderström hoppade från översta fönstret för att nå balkongräcket. Han missade dock och ramlade ca fem meter ned i asfaltbeläggningen.

Den streckade linjen visar hoppet från andra våningen, mot verandan och sedan fallet i backen.

FRISK INDUSTRI-SATSNING I NORDMALING

Två företag i ny fabrik 60 man får sysselsättning

Nordmalings nya industri, Tulifa Norrland AB och Fischer Pumpar AB, invigs i morgon fredag av landshövding Karl G Samuelson. Med Tulifa-verken nyetablering i Nordmaling kan man med fullt god tala om den första egentliga lokaliseringen till Västerbotten av ett sydlandskt företag. Tulifa-verken har sin huvudindustri i Mullsjö i Västergötland men dess direktör, Olof Carvall, räknar med att den nya fabriken i Nordmaling snabbt kommer att växa förbi huvudfabriken i Mullsjö.

Börje Eriksson, Nordmaling, vid en verkstadsbarrarna.

När de första kontakterna togs mellan Tulifa-verken i Mullsjö och kommunledningen i Nordmaling, för ganska precis ett år sedan, märktes det att här menade man allvar. Mullsjö-företaget var berett på att sätta på Norrland. Att det blev just Nordmaling var kanske en tillfällighet. Försvaret blev i varje fall ensidigt redan från första sammanträffandet och har sedan stärkts undan för undan.

Kommunen åtog sig att uppföra fabrikslokaler. I samverkan med Arbetsmarknadsstyrelsen, och fick 268 000 kr i statsbidrag. Totalt torde dock byggnadskostnaderna, när allt är klart, ligga mellan 820 000 och 900 000 kr. En satsning som kommunens ledare tog utan någon som helst dubbel. Överenskommen innebär också att företaget äger rätt att efter fem år överta fastigheten. In till dess utgår vinsten till kommunen. Tulifa-verken startades 1964. Direktör Carvall började blygsamt, i gamla lokaler och med fem anställda. Till säga på allt härnärade marknaderna på tillverkning av oljebrännarens Svederisen, som medförde oljeresriktioner. Men direktör Carvall var av en annan åsikt. Han kämpade tappert vidare på den inäslagna vägen. Hösten 1967 började det blika andra och säkrare vinster. Tillverkningsladdan om till löpande hand-principen och 1968 inleddes bruksdisponiment C. J. Ekströmer, Klafströmerbruk i företaget. Med förändrade krafter byggde man vidare på den inäslagna vägen. Under åren 1961-1962 till man uppföra helt nya fabrikslokaler i Mullsjö och tunnlebrännaren, som utgjort huvudprodukt, kompletterades med tillverkningen av en tjokoljebrennare. Tillverknings- och varusörmler utvecklades och i dag har Carvall och eo 60-året anställda i Mullsjö.

Tulifa? Vastriän fick man detta namn? Tulifa-fabriken har en låga som mycket liknar en tulipan, både till form och i färg. Lättmaka namnet (Tulipa) Det gav impulsen till Tulifa den enda oljebrännaren, som i och med nordmalingsfabriken tillkom, tillverkas norr om Dalälven. Både i slutet av 1960-talet började direktör Carvall kasta blickarna norrut. Det var två, ja kanske tre faktorer som inverkade. Bristen på arbetskraft och bristen på bostäder. Men för direktör Carvall del fanns som sagt även en tredje faktor — den norrländska naturen, som han hade tittats av långt tidigare. Att skilja semester i Norrland hade gjort honom norrländskt. I början på 1960 kom ytterligare ett par saker in i bilden som skulle bli direkt avgörande. En ökad försäljning av fabriken oljebrännare i Norrland liksom den tilltagande exporten på Finland och Norge.

1963 företog företagsledningen en studieresa till Norrland. Sammanträffandet med olika entreprenörer och konsulter bekräftade vad företagsledningen hade anat. Norrland hade framtiden för sig. Påföljande år gjordes kontakter och trevare åt olika håll i Norrland och i september 1964 utgjogs förhandlingarna med kommunledningen i Nordmaling. På den resa var även företags styrelseordförande, bruksdisponent C. J. Ekströmer, med liksom tidigare verkstämman vid nordmalingsfabriken, ingenjör Thomas Lindsten. Alla tre var överens om att nordmalingsalternativet, med fabriken placering i anslutning till

Direktör Olof Carvall framför den nya Tulifa-fabriken i Nordmaling

en E 4 norr om Nordmaling och södra infarten till Thorsten, var något av en idealisering.

FRISK SATSNING
Kommunalsamfundet i Nordmaling var gynnad på det klara med att Tulifa-verken var värd all satsning. Kommunens kommitté med ledare företagsreformering och dess direktör, Hans B. S. Parson, gav ytterligare belegg för den saken. Och nu handlade man snabbt.

Kommunen åtog sig, med full engagemang i alla instanser, att bygga fabrikslokaler. Arbetsmarknadsstyrelsen signalerade gott och det blev ett 30-procentigt statsbidrag på den beräknade kostnaden, 863 000 kr. Byggnadstiden kom att omfattas 30-11 månader, med byggnads-, ingenjör Nil-Eric Ericsson, som huvudentreprenör.

Under det år som gått sedan Tulifa-verken fick de första kontakterna med Nordmaling har handens ytterligare stärkts mellan kommun och företagsledning. Det kommunala intresset för den industriella utvecklingen här är ett dåligt begrepp såderut, menar direktör Carvall. Något som ytterligare stimulerat oss i våra strävanden.

FUSIONEN MED FISCHERVERKEN

På försommaren 1963 fick direktör Carvall göra flera resor till Nordmaling. Han hade etablerat kontakt med ett annat nordmalingsföretag, sitt fulla stöd av företagsreformering.

Leif Brickner från Söderhamn i de nya kontorslokalerna.

Fischerverken och dess ägare fabriker Helmut Fischer, som sedan början på 1960-talet specialiserat sig på pumpstillverkning.

På några få dagar var affären klar. Tulifa Norrland AB hade fått ett dotterbolag i Fischer Pumpar AB, med alltså under ett och samma tak, i de nya fabrikslokalerna. Även den här transaktionen fick ett fullt stöd av företagsreformering.

en och däravrande landshövdingen sedan många år medveten om Fischer-pumparnas förtjänstlighet. Nu got av ett ömsesidigt beslut. Man var färdig att bygga vidare

För norrländskt klimat
bygg i tegel

God värmeisolerings — underhållsfritt. Fasad- och murtegel. Infördra offert.

GRÄSMYRS TEGELBRUK
Tel 0930/70010 eller 70070 Nordmaling

DAGS ATT BYTA

Ni kör många säkra mil på höst- och vinterhala vägar med vinterdäck av välkända fabriker. Kör in till oss för byte redan i dag. Vi ombesörjer också hjulbalansering.

GUMMICENTRALEN
Nordmaling Tel 10058 och 10173
Filialen Tel 320 Bjurholm

- SEMPERIT
- PIRELLI
- CONTINENTAL
- SKEGA
- nyregummering
- med Sandviken-dubb

2.000 kvm fabriksgolv

Personalen för stora ljusa lokaler att arbeta i. 2.000 kvadratmeter. Den högra delen upptar maskinparken för framställningen av Fischer-pumpar...

Med dessa nya lokalytor har Tulifa's norrlandsfilial redan passerat moderfabriken i Mulsjö. I dag blir det extra trångt och festligt i fabrikslokalen då landshöringen skall inviga och i 20 musikanter blåsa in den nya industrin.

på. Och kommunalnämnden i Nordmaling var lika positiv och gjorde sitt bästa för att stötta utvecklingen.

35 MAN BLIR 60 Vid de första kontakterna mellan kommunen och Tulifa-Verket...

Redan nu börjar företagledning, en sätta in sig på en utbyggnad av fabriken. Man är för trångbodd redan vid starten...

HÖVDINGEN INVIGER Invigningsdagen till åra ge Tulifa-Verket sin egen tidning "Tulifa-Nytt"...

VI ÄR OPTIMISTISKA - Det är vårt första egentliga lokaliseringsprojekt, säger kommunalsamvarer Harald Brånchund...

Invigningen börjar med regemestrik och fortsätter med hälsningsal av Tulifa-Verket styrelseordförande, bruksdirektör C. J. Ekström...

FRISSK SATSNING Företagarnämnden är ett kombinerat kontakts och serviceorgan. Det gäller att få kontakter utåt...

från norr till söder från öst till väst nyåkers pepparkakor smakar bäst

Värme-och sanitära anläggningarna vid Tulifa Norrland AB har utförts av AB H. JANSSONS VÄRME

Samtliga SNICKERIER till Tulifabygget har levererats av BYGGPRODUKTER

NORDMALING FRAMTIDSKOMMUN

Industrins expansion gläder kunguggbarna

I Nordmalings kommun är man självfallet storbetalen över industroutvecklingen. Det har hänt så mycket på en enda vecka...

ALLA SKA TRIVAS - Jag har stora förhoppningar på det nya företaget. Sområdet under det år som gått har varit sådant...

FRAMTIDSKOMMUN - Jag har bara att uttrycka min och kommunens stora glädje över kontakterna med Tulifa-Verket...

G. Rissanberg blickar på ett goda läge intill kust och landskapet till B 4 och järnväg, mycket stora utrymmer att bli en framtida kommun på det industriella planet...

STORA FÖRHOPNINGAR - Efter våra förhandlingar har i Västerbotten är i den industriella verksamheten i Nordmaling identifierats ett goda område...

F. Rylander Tulifa-Verket vill låta etablera sig i vår kommun. Mycket stora förhoppningar på företaget, vilket - såvitt vi kan bedöma - synes ha goda utvecklingsmöjligheter...

GVAT ANSVAR - Vi tror på de båda företagen Tulifa Norrland AB och Fischer-Pumpar AB...

E. Molin framhåller Fischer's specialpump för slammavskilning. Fischer's pumpkonstruktion är överlägsen alla andra liknade typer...

HISTORISKT - Personligen ser jag med stora förhoppningar på den här satsningen. Framhåller bankkamrater Götrifd Högsten...

G. Högsten att det är mycket som tyder på att vi är inne på rätt väg. Att vi är på väg att skilva historia i den kommunala utvecklingen.

Vi har utfört all VVS-ISOLERING vid TULIFA NORRLAND AB i Nordmaling

AB M Anderssons Isolering Huvudkontor: Järnvägsgatan 10, Örnsköldsvik - Tel. 090/10939

Direktör Olof Carlvall (i mitten) diskuterar med sin verksamhetschef Thomas Lindsten (t.h.) och arbetaren Thim Forsgren...

Gör det FÄRGGLATT FÄRGLACT med LÖGDEA-BETONGTAK-PANNOR!

- plan och fälsade, därför lätt att lägga
tillverkas i största svenska standarden vilket sparar bakt
häftigt kan behövas en talpansori ej på ämnet ut på
tekniska.
effektiv skräppar utlösa. För läggning i rännalar o. d.
uppmonteras på tak när så önskas

K/B NORDTEGEL, Nordmaling Tel. 090/10670

HUVUDENTRÄ

TULIFA NORRLAND AB I NORDMALING Nils Eric Ericsson Byggnadsfirma

- Då firman i dagarna kan se tillbaka på en 20-årig verksamhet är det med glädje vi konstaterar ett medelstort byggföretag har en uppbyggt till fyra utaför stadsrådena. Med Nordmaling som basort...

Förtroet så godt som samtliga kommunala arbeten inom Nordmalings kommun har under årens lopp ett forial objekt utförts för Blomhorne, Hörnefunde och Bjerna kommuner. Bland andra arbeten har nämnts ett flertal bostadshuset för Shell, BP och Nynas...

Vi tackar för förtroendet under år som gått och ser med tillfredsställelse framtiden an. I detta sammanhang vill vi gärna påpeka den öberhörd stora betydelse den nu intensifierade lokaliseringspolitiken har och kan komma att få för våra bygger.

NILS ERIC ERICSSON BYGGNADSFIRMA

Nordmaling - Tel. 0930/10314

Atta bostadslägenheter för köpsman Alvar Markström när nybygget efter kyrkostasen blir klart förrimman 1966.

Bröderna Ström och Lennart Björklands nybygge i samhället har dagarna blivit fullföljningsklara. Bygget har med sina 33x12 m, vara Nordmalings största. För värmarö en mål, har man där fått sex bostadslägenheter, lokaler för sjukhusen, televerket samt en tandläkarpraktik.

Efter Kungälvslagen bygger Artur Olsson. Där får han i tid och ett halvt plom när bostadslägenheter och en blomsteraffär. Bygget berättas vara klart i maj nästa år.

Trångbott i Nordmaling men gott om tomtmarker

Nordmalings samhälle har lugnt men skertexpanderat genom åren. Efter att ha varit en kyrkplats genom århundraden tillkom samhällsbyggnaden 1898 och Nordmaling blev alltså ett centrum för köpskap och kulturell verksamhet inom kommunen. Bostadsbyggnaden utvecklades i stort sett i takt med behovet och i början av 60-talet kunde i om en viss avmattning i efterfrågan på bostäder skönjas. Men läget skiftade snabbt och under senare år har det genomgående varit brist på lägenheter.

Detta trots att det under de sista åren kommit till flera kyrkstuga och en rad egna. I dag bromsas utvecklingen av den kommunala kvotindelningen. 35 lägenheter per år räcker inte långt. Skulle Nordmalings-byggen kunna lemnas för väntad expansion utveckling fördras en ordentlig ökning av lägenhetstaketen för kommande år. I och med kommunens markinköp

På mestadels sedan av gatan är tre egna under uppförande. Närmast skogsbekantens Tere Karlens som bygger i trä och tegel. Skopparetor Björje Hansson och fabriksbeton Åke Arvidsson bygger i Ytong.

Levar-skären och planerade inköp av blå kyrkan, finns god tillgång på tomtmark både för industriell utveckling och bostadsbyggnaden vad det gäller Nordmaling. För Rundvik kommunens andra stora samhälle, är det tyvärr sämre ställt vad det gäller tomtmark men även där pågår förhandlingar om markinköp.

En riktig kromospumpskunde har Karl Töllbring. Rimbo sköter i sin trädgård hälsodagen. Pumpen väger närmare sexton kg och dess omkrets var lika stor som en badbolls.

Kung Baudouin och dronning Fabiola av Belgien hälsades med regn av konfetti och flaggvirningar från hundratusentals hälsande mexikaner då de på måndagskvällen ankom till Mexico på ett fem dagars officiellt besök.

Mexikanerna sjöva jämför mottagandet med det som president de Gaulle fick våren 1964.

GLASARBETENA

vid Tulifa Norrland AB har utförts av BERGGRENS GLASMASTERI Mellansel Tel 9

ORTSANNONSEN

— lönnande reklam

Elkonstruktionerna

vid Tulifa Norrlands ABs fabriksbyggnad i Nordmaling har utförts av oss.

- Vi utför projektering och kontroll vid industri- och bostadsbyggnader av:
- Elanläggningar
 - Hissar och lyftanordningar
 - Ängpannor och tryckkärl
 - Pumpstationer m. m.

ÅNGPANNEFÖRENINGEN
Lokalkontoret i Umeå
O. Kyrkogatan 14 Tel 197 75, 238 30

Hemlängtan

Hongkong (TT-Reuters) Morris Wills, en 24 amerikansk soldat som inte ville resa hem utan valde att stanna i Kina efter Koreakriget, kom på tisdagen till Hongkong.

Pårens reser. Pöven Paul har enligt uppgift i intressade kretsar planer på att blåsa är göra en längre resa omfattande samliga fem kontinenter. Första stoppet väntas bli ett besök i Afrika.

Kraft, belysning o. armatur

vid Tulifa Norrland ABs fabriksbyggnad i Nordmaling har utförts och levererats av **WIGLÖVS ELEKTRISKA** Nordmaling Tel 103 22

Målningsarbetena

vid Tulifa Norrland AB, Nordmaling, har utförts av oss. Vid behov av målningsinfordra offert.
MALETRIFIRMAN
Gösta Jonsson
Mullsjö, Gräsmyr Tel 0930/720 16

Vi har utfört alla leveranser och transporter av GRUS och SANDMATERIAL till **TULIFA NORRLAND AB**
Gäller det grus eller sand begär vår offert.

NORDMALINGS BILFRAKT

NORDMALING - Tel. 101 71 eller 101 78

AB YTONG-hus flyttar Er dröm om eget hus närmare verkligheten

Vi har fått förtroendet att till Artur Olssons och Alvar Markströms flerfamiljshus samt till flera egna i Nordmaling leverera Ytong-byggsatsar.

Vi upprättar alla erforderliga ritningar och handlingar, inklusive tämningsöskningar för uppförande av småhus och flerfamiljshus.

I en byggsats från Ytong-hus ingår: Fästebelag till väggar och bjälklag samt isoleringsmaterial. Trivriker, Färdiga takbalkar samt övrigt främmaterial, snickerier och inredning. Kyl- och fryskåp, elplåt, Färdiga kökventilator, parkettgolv m. m.

Tänker Ni bygga smått eller stort och vill ha god service - kontakta

THORE LARSSON
Kungälvsgatan 127, UMEÅ - Tel. 600 327 15, 26800

BEWAL

öppnar dörren till en bättre vardag

Plattan är slitstark och lättkött - ger ett behagligt och elegant intryck. Rekommenderas för dörrar, arbetsbänkar, bordsskivor, badrum m. m.

Testad och godkänd av

Märket som ger kvalitet
Tillverkare: **BEWAL**

Bröderna H. Wallander, Nordmaling
Tel 8809/107 40
Distriktsförsäljare: BRÖD. LINDFORS KB, Umeå, tel 185 30 - Skellefteå, tel 141 00

fischer
FISCHER presenterar **NY DRÄNKBAR LANSPUMP** typ **POPULAR**

- POPULAR pumpar vatten blandat med sand eller slam.
- POPULAR har påkostad släpkärls konstruktion, "VIRBA", för lösligigt gummilutningsmedel.
- POPULAR har motor med positionerad fjädringsmekanism.
- POPULAR har byggda termokon-takter.

FISCHER PUMPAR AB
NORDMALING

Produktionskoncernen samarbetar med etablerade mellan TULIFA NORRLAND AB och FISCHER PUMPAR AB, Nordmaling. Det omfattande programmet av Fischer pumpar kommer i fortsättningen att representeras av den gemensamma försäljnings- och serviceorganisationen för AB TULIFA-VERKEN och TULIFA NORRLAND AB.

BERÖMD RIO

TULIFA tunnelbrännare
Tillförlitliga tystgående. Lång erfarenhet och stora tekniska resurser är för GARANTI för hög kvalitet och god driftsekonomi på varje TULIFA villa-brännare.

TULIFA tjockoljebrännare
För större fastigheter och industrier. Tillverkas i fem olika typer och kapaciteter från 10-300 kg/h. TULIFA tjockoljebrännare lever även med komplett HIGH-LOW reglering.

TULIFA pumpcentraler
För varje modern installation av tjockolje-anläggningar. Typv. i 6 olika typer från 240 l/h-1500 l/h, med eller utan elförvärmare.

KOMPLETT OLJELEDNINGSPROGRAM
TULIFA oljebrännare är VALKANDA - ERKÄND för villos - större fastigheter - industrier och passar de flesta i marknaden förekommande typer av pannor. 100-tals fastighetsägare över hela landet kan vittnads deras övertagna driftsekonomin.

För framsynt och klok värmeplanering - installera TULIFA oljebrännare.

AB TULIFAVERKEN FISCHER PUMPAR AB TULIFA NORRLAND AB
MULLSJO NORDMALING

För norrländsmarknaden produceras Tullifabrännarna i en nybyggd fabrik i Nordmaling. I den moderna norrländsfabriken tillv. också det omfattande programmet av Fischerpumpar.

Lördagen 23 oktober 1965

Västerbottens frisinna

Tulifas oljebrännare beses av fr v landshövding Karl G. Samuelson och hans maka Ingrid, riksdagsman Gunnar Rönnberg och direktör Olof Carvall.

Landshövdingen invigde Tulifa Beröm åt Nordmalings kommunalmän

Nordmaling upplevde på fredagen en av sina största dagar, då landshövding Karl G. Samuelson förklarade kommunens stolthet Tulifaverkens norrlandsindustri med AB Fischerpumpar invigd och startade maskineriet i den stora verkstadslokalen genom att trycka på en knapp. Representeranter för en rad läns- och kommunmyndigheter, för huvudfabriken i Mullsjö, Västergötland samt för kunder och representanter inte bara i Sverige utan också från de nordiska grannländerna gladdes med Nordmaling denna dag därför att man genom snabbt handlande så fort kunnat få igång denna första egentliga lokalisering av ett sydsvenskt företag till länet.

Ett par hundra personer hade samlats i verkstadslokalen när landshövding Samuelson tog till orda. Där sågs direktören John Forsén i spetsen för en rad tjänstemän från länsarbetsnämnden samt företagareföreningens direktör Hanns B. S. Persson, Nordmalings kommun företrädades bl a av kommunalnämndens ordförande riksdagsman Gunnar Rönnberg och fullmäktigeordföranden jägmästare Ture Rylander, kommunalkamrer Harald Brännlund och naturligtvis företagarenämndens ordförande redaktör Herbert Bylund m fl.

Tulifa och Fischerpumpar representerades bl a av direktör Karl-Olof Carvall och den blivande platschefen Stig Hammarstad samt Helmuth Fischer. Styrelseordföranden bruksdisponent C. J. Ekströmer hann inte fram i tid till invigningen utan anslöt sig till församlingen senare på dagen.

Bland övriga gäster kan nämnas disponent Arthur Brunberg, Nord-

Platschef vid Tulifa från 1 december blir direktör Stig Hammarstad t v på bilden ovan tillsammans med fabrikschef Helmuth Fischer, framför en av den senare konstruerad pump.

Landshövdingen ...

Forts från sid. 1

malings ångsåg och hamnchefen Gustaf Holmquist, som kunnat skapa land i Umeå uthamn tack vare Fischerpumparnas goda egenskaper. Radio-TV och pressen var med och militärmusikkåren från Umeå under musikdirektör Göte Granströms ledning hade dagen till ära ställt upp.

BYGGANDET GICK FORT

Kommunalfullmäktigeordföranden Ture Rylander hälsade de närvarande välkomna till de lokaler kommunen färdigställt åt den till bygden så efterlängtade verkstadsindustrin. Arbetet har gått mycket fort erinrade han. Det är nästan på dagen ett år sedan fullmäktige godkände uppgörelsen med Tulifa. Tack vare gott stöd av myndigheterna var statsbidrag på 268 000 av byggnadssummans 805 000 snart klarade. Huvudentreprenören Nils Erik Erikssons man- nar kunde rekordsnabbt sätta grävskoporna i arbete för den byggnad som konstruktionsritats av ingenjör Erik Hörnfeldt, Umeå.

Efter nio månader står denna industri avsyningsklar där förut var orörd skogsmark. Jag hälsar Tulifa välkommen på kommunens vägnar, sade hr Rylander.

MAN BOTAR VAD SOM BRUSTIT

Det sägs att omkring 90 procent av antalet vetenskapsmän genom til-

derna lever och verkar i våra dagar, sade landshövding Samuelson i sitt anförande. I vetenskapsen spår har följt en teknisk utveckling, som ställt Jules Vernes framtidsversioner i skuggan.

Teknikens utveckling har medfört en glädjande höjning av levnadsstandarderna: i ökad produktion och ökad produktivitet ser vi en möjlighet att fortsätta på standardökningens väg. Men standardhöjningen i vårt land har varit ganska ojämnt fördelad geografiskt sett. En klar eftersläpning föreligger bl a när det gäller Västerbottens län. Det är därför glädjande att statsmakterna nu på allvar vidtagit kraftiga åtgärder på skilda plan för att bota vad som brustit och alltjämt brister, fortsatte talaren.

En sådan åtgärd är inrättandet av universitet i Umeå.

En annan åtgärd är lokaliseringstöd och dess föregångare i form av AMS-bidrag. Enligt min mening har man fog att betrakta dessa favörer som en liten återbetalning av vad Norrland i många decennier givit det övriga Sverige av billig kraft och värdefulla valutor. Att Norrland efter en "nollställning" i industriellt avseende kan stå på egna ben har jag blivit helt och fullt övertygad om.

Den industriella uppbyggnaden kan ta sin tid och måste kompletteras med bostäder och samhällsservice i övrigt. Våra resurser här i landet är som bekant ansträngda, men det ankommer på våra politiker att tillse, att Norrland får de resurser som behövs för att vi generellt sett skall komma i nivå med det övriga Sverige. Det är dit vi strävar, inte till någon förtlöjande subventionering.

Mot den bakgrunden hälsar vi med glädje de möjligheter, som AMS-bidragen gett och lokaliseringstödet ger både till utbyggnad av lämpligt belägna och progressiva företag här i länet och till uppförande av nya industrier, som vilar på solid grund. Företag, som också arbetar på export, har vi i dessa tider anledning välkomna med alldeles särskild tillfredsställelse.

VERKSTADSINDUSTRI VÄLKOMMEN

Industrierna här i landet har väl hittills mest varit på ett eller annat sätt baserade på skogen. Vi är glada åt att vi också alltmera får vara med om verkstadsindustrins expansion: den medför en värdefull komplettering och kan bli en av våra viktigaste tillgångar — det har utvecklingen i det optimistiska och uppslagsrika skellefteområdet visat.

Flera verkstadsindustrier till länet det är något vi också måste sträva efter för att motverka den arbetslöshet, som annars uppstår i den ofrånkomliga skogs- och jordbruksrationaliseringsen spår.

Västerbottens län hälsar i dag Tulifa Norrland hjärtligt välkommet hit. Vi hoppas, att företagets och dess dotterföretag Fischerpumpars förnämliga konstruktioner skall stå på marknaden både i Sverige och i grannländerna till gagn för företagens ägare och anställda och därmed till gagn för samhället och landet.

Härmed förklarar jag Tulifa Norrlands nya anläggning i Nordmaling för invidig och gratulerar kommunen till en fin anläggning och en bra industri, slutade landshövdingen och gjorde det symboliska sätt-i-gångstrycket på knappen. Militärmusikernas fanfar smattrade och litet till mans sken i kapp med solen där ute.

UTBYGGNAD OM NAGOT AR?

Efteråt besågs tillverkningen av oljebrännarna och pumparna. VK har tidigare vid ett flertal tillfällen berättat om industrin och dess tillverkningar. Senast i torsdags. Det kan därför räcka med att påminna om att i denna första etapp ett 60-tal man kommer att arbeta i de kommande lokalerna.

Vi är optimistiska och hoppas att utvecklingen skall gynna oss så att vi om något eller några år står inför en utbyggnad av vår fabrik i Nordmaling, sade Tulifa-direktören Karl-Olof Carvall, som fick blomster från alla möjliga håll för sin energi och framåtanda. Jag vill dock poängtera vikten av att dessa framtidsverv måste baseras på goda samarbetsförhållanden med grossister, entreprenörer och konsulter.

Sedan man väl satt sig in i hur en oljebrännare kommer till samlades omkring 130 personer till lunch, där tal och gåvor utväxlades.

DUKTIGA SLIPSTENS-

DRAGARE

Kommunalmännen i Nordmaling är typexempel på duktiga slipstens-

dragare, sade direktör C. J. Ekströmer. Tulifa Norrlands tillkomst är resultatet av ett samspel mellan de kommunala organen — företagareföreningen — statliga myndigheter och banker. Man har målmedvetet arbetat för att få industrier hit och det ser ut som om man skall få ännu fler, när marken nu förberetts. Men Tulifa hade inte varit det företag det varit om inte Olle Carvall blåst liv i rörelsen, betonade han. Carvall är en man att lita på, en som har rätta gränser.

Tulifa började i Mullsjö för nio år sedan. Här anser vi att marknaden för våra produkter är god. Framtidsutsikterna är ljusa inte minst på grund av de goda skeppningsmöjligheterna på Finland. Han sade sig också hoppas mycket på den arbetarstab han ännu ej lärt känna, men väl hört så mycket gott om.

BLOMMOR TILL DAMERNA

Som uppmärksam värd överräckte kommunalfullmäktigeordföranden Ture Rylander blommor till fruarna Samuelson, Ekströmer och Carvall.

Det sägs att ju längre mot norr desto mer prunkande blir blommornas färger och desto ljuvliga blommornas dofter. Bästa sättet att övertyga sig om detta faktum är att göra som landshövdingeparet Samuelson — att flytta hit, sade han nästan poetiskt.

Kommunalfullmäktigeordföranden Gunnar Rönnerberg ville inte vara sämre utan överlämnade Nordmalings/Bjurholms historia till damernas makar.

SKULLE UMEÅ LURA OSS?

Vi blev rätt oroliga när vi träffade direktör Carvall, första gången, avslöjade hr Rönnerberg. Han åkte nämligen till Umeå efteråt och vi hade flygplatsfrågan i gott minne. Men det blev Nordmaling i alla fall.

Gunnar Rönnerberg gav också de statliga myndigheterna ett tack för deras snabbbehandling av Tulifa-ärendet. "Jag hyser den största förhoppning att den nya lokaliseringsgiven skall komma företaget till del utan alltför mycket papperskrångel även i fortsättningen", sade han och tillade

Nordmalings kommun har en god ekonomi tack vare förutseende av förutvarande kommunalman. Det råder också ett egendomligt förhållande här: vi samarbetar över partigränserna med kommunens bästa för egenom.

Och så överlämnade han en tavla signerad Bror Jonsson till direktör Carvall.

Efter lunchen åkte en del av gästerna i buss kommunen runt och såg pepparkaksfabriken i Nyåker, Tallbergsbroarna, Hummelholm och Orsbäck.

MER AR PÅ GANG

Men man stannar inte upp i Nordmaling för att man passerat denna milstolpe. I närheten av Tulifa-Fischer bygger Kalabergsfabriken, som tillverkat plastlaminatplattor. Fabriksytan blir tre gånger den nuvarande. Även detta är ett lokaliseringsobjekt med AMS-bidrag. Företaget beräknas komma att efter utbyggnaden sysselsätta ett 50-tal personer. Och längre bort skyntar 34-miljonerutbyggnaden i Rundviks-verken. Det rör verkligen på sig i Nordmaling.

K. B.

PS. Tulifa är latinska namnet för tulpan. Lågan från företagets oljebrännare ser ut som en tulpan.

23/10

25/10

Ensamboende i Nordmaling blev hotad

En ensamboende äldre man i Brattsbacka, Nordmaling har anmält till polisen en händelse, som han själv betecknar som ett rån försök. Förra lördagen trängde sig ett par män in hos den gamle och försökte låna pengar genom att uppträda hotfullt. Pensionären lyckades freda sig genom att ta fram en älgstudsare.

Hos polisen i Umeå kan man ännu så länge bara bekräfta att anmälan om händelsen inkommit. Den äldre mannen har uppenbarligen känt sig hotad av besöket i stugan och polisen vill nu komma i kontakt med de länsökande männen.

Enligt uppgift hade ett bilande sällskap kommit till mannens bostad redan i förra veckan. Man hade då försökt låna pengar, men avvissats. På lördagen återkom bilen. Två män gick in till den gamle, medan några personer satt kvar i bilen.

De två uppträdde nu hotfullt och började gå handgripligt tillväga mot pensionären som retirerade till kamraren. Han stängde dörren och plockade fram sin älgstudsare. Då han kom ut med den iköket fann de två för gott att lämna huset.

BARA EN GRANNE

Mannen bor mycket avsides. Enda grannen är en ensamboende dam ungefär en halv kilometer längre in efter den skogsbilväg, som leder till de för inte länge sedan helt isolerade gårdarna. Även hon hade fått besök på lördagen, men haft sin dörr låst. Hon lär tidigare ha blivit uppvaktad av samma personer, som velat köpa kreatur av henne.

Det sällskap som besökte de ensliga gårdarna hör, enligt ortsbör, hemma i Umeå-trakten.

Georg snidar och Linnéa målar för brinnande livet. Köket får tjänstgöra som ateljé som synes av kastrullerna i bakgrunden.

Snidarglädje i Norrfors

I EN RÖD STUGA, Erikstorp, i Norrfors bor sedan drygt fyra år Linnéa och Georg Jonsson, ett snidande och målade torparpar. De är båda från Vilhelmina där de bott i åtskilliga år och skaffat sig ett namn som duktiga och flitiga slöjdare. Georg fick reumatisk värk för 25 år sedan då han arbetade i skogen. Sedan unga år har han varit road av att arbeta med trä och snida olika föremål i form av djur och människor.

Han fick en idé om att han eventuellt skulle kunna försörja sig och Linnéa på denna bisyssla då han blev sjuk. Det blev många svåra år innan han lyckats etablera kontakt med ett antal återförsäljare. Nu känner han sig inarbetad i branschen och har god hjälp av Linnéa som bemålar hans snidade samer, tomtar och troll i granna färger.

Linnéa målar inte bara trägubbar, hon gör även tavlor helst i pastellkrita

Hennum på Erikstorp slåss Linnéas och Georgs teckningar och målningar om väggutrymmet. Linnéa målar verkligheten som hon ser den rätt upp och ned, okomplicerat och frimodigt. Georg är mer skolad och medveten. Han har studerat måleri olika omgångar för bl a Iván Grünwald, Helge Linden och Gösta Krieland. Han målar skicke föreställande

DE BADA MAKARNA är helt oberoende av varandra i sitt måleri till skillnad från souvenirtillverkanen där det gäller att samarbeta och komma överens. De sitter bredvid varandra och arbetar, Georg med en kniv i handen och Linnéa med en

pensel. Alträ används till de snidade föremålen då det är mjukt och lätt att arbeta i. Georg köper trä från bönderna.

Några djur håller man sig inte med. Tiden räcker inte till. Det får räcka med potatis- och jordgubbsland säger Georg och ser sig runt i köket som får tjäna som makarnas ateljé. Vi tittar i en klippbok med fotografier av makarnas alster och upptäcker bl a en lampa med snidad träfot och skärm av nätmage vilken numera lyser upp statsminister Erlanders hem.

Georg och Linnéa Jonsson är förnöjsamma människor som hellre tigger än skryter om sitt arbete. Ingen blir minsann påtrugad att köpa deras tavlor. Man skall inte påverka folk säger de båda med en mun. De trivs på sitt torp. Maken till omgivning finns inte, helst på sommaren säger Georg. De får sällan till staden dvs Umeå. Stockholm har de inte besökt på ett decennium. Far man till staden bär det snart av hemåt igen, säger Linnéa, som annars är sällskaplig och talbar kvinna med ett mustigt och målände språk, påminnande om hennes tavlor.

26/10

Hemvärnet knäckte "fi" i Nordmaling

I terrängen vid Högland var på söndagen Nordmalings hemvärnsmän med om en realistisk strids-skjutning. Det gällde att hålla ögonen öppna och passa på när "fienden" anföll. Ett 50-tal hemvärnsmän deltog i övningen som inleddes på lördagen med instruktion. Dessutom deltog ett tiotal hemvärnssamariter.

I övningen, som leddes av hemvärnsofficer kapten Martin Burström och förvaltare Axel Edquist var den första med "rörliga" mål för hemvärnsmännen i Nordmaling. Stora krav ställdes — då främst på gruppcheferna — men även hos övriga mannar i gruppen som verkligen fick se upp och vara påpassliga då försåtliga "fiender" oväntade dök upp i skogsbyn och gluttade upp ur diken.

För övningen hade nämligen instruktörer från 120. Umeå, lagt ner ett omfattande arbete för att med vajrar och linor kunna resa figurer, få tavelställ att snabbt dyka upp ur diken m.m.

Lördagens instruktion hölls i Hammargården i Nordmaling medan söndagens sjukvårdskurs för hemvärns-samariter var förlagd till Baggårds skola. Där bjöd för övrigt Nordmalings-lottor på en middag efter avslutad övning.

Faktor Folke Burström, Nordmaling, är nu åter hemvärnschef inom området efter några års bortovaro. Ny är även ställföreträdande hemvärnschefen Ivar Wiglöf, Ledusjö.

Denne belade vid den avslutande fältskjutningen en mycket hedrande 1:a plats med fulla poäng mot delvis svåra mål.

Resultat: 1) I Wiglöf Ledusjö 30 träff, 2) H Lindgren Gräsmyr 29, 3) L Rehnlund Länged 28, 4) V Mårdvall Gräsmyr 28, 5) H Nyberg Gräsmyr 27, 6) G Aström, Nyåker 26, 7) J Salmonsson Nyåker 26, 8) O Öberg Nordmaling 25, 9) F Jonsson Ledusjö 25, 10) E Lindgren Gräsmyr 22, 11) T Hansson Gräsmyr 22.

Faktor Folke Burström (civil) är nu åter hemvärnschef i Nordmaling, ses här tillsammans med sin ställföreträdare hemmansägare Ivar Wiglöf, Ledusjö.

26/10

Distriktets äldsta 90-åriga fru Adolfina Nordberg upp, dotterdottern Inger Berggren, och komminister Algot Lindgren.

De gamlas dag i Norrfors

DET VAR en vacker och stämningsmättad högtid i Norrfors kyrka på söndagen. Ett 60-tal hade mött upp för att fira "De gamlas dag". Kontraktsprosten Johan Hedquist predikade. Komminister Algot Lindgren inbjöd till nattvardsbord.

● VID DET SAMKVAM med middag till vilket alla pensionärer inbjöds kunde Norrfors nye komminister bl a hälsa kyrkobokföringsdistriktets äldsta 90-åriga fru Adolfin

Nordberg välkommen. Deltagarna höll till i det trivsamma församlingshuset och fick där vara med om en gemytlig samvaro.

Komminister Lindgren hälsade välkommen och under ordet fritt talade bl a kyrkvärden Emil Sjöström, överlögda, nämndeman Viktor Söderström, Norrfors och förre kyrkvärden Adrian Isaksson, Norrfors.

Andes

29/10
**Bageri i Norrfors
ödelagt vid brand**

Nordmaling (VK) — Jag trodde det var lukt från två brända pepparkaksplåtar, berättade konditor Göran Almström, Norrfors, sedan hans bageri på torsdagen brunnit ned. Men det var inte från de brända kakorna det luktade. Bageriet stod i ljusan låga och när man väl upptäckt vad som höll på att hända hann ej rädda någonting. Genom ett snabbt ingripande från Norrfors brandkår lyckades man rädda den intilliggande affärs- och bostadsfastigheten.

Men det var kritiskt. Fastigheten ligger endast ca tre meter från den del av bagerilången som helt brann ned. Brandchef F. A. Hallen, Norrfors, som bor endast ett stenkast från brandplatsen, fick larm kl 13.15. Bara någon minut därefter var han på plats. När brandbilen kom efter ytterligare någon minut blev kärens första uppgift att spänna ett brandsegel mot bostadsfastigheten. Trots vattenbegjutning blev det för hett. Brandseglet brann delvis upp. Färgen på fastigheten brändes bort men gården räddade man.

Bageriet, som inrymdes i en trähuslånga, enligt uppgift ett av samhällets allra äldsta hus, totalförstördes liksom alla bagerimaskiner och en del privata föremål.

— Nu var väl inte byggnaden så värdefull men den fyllde sin uppgift, säger Göran Almström. Nu blir vi två man utan arbete.

Huruvida han kommer att bygga upp bageriet ville han inte göra något uttalande om. Bageriet var försäkrat. Dessutom har Almström försäkrat mot driftsavgifter.

Hur branden uppkommit har inte klarlagts. Personligen tror Almström att den orsakats genom överslag i någon elektrisk ledning. Både han och medhjälparen Sune Berggren hade varit i bageriet hela dagen. Efter att ha druckit kaffe upptäckte de att de bränt två plåtar pepparkakor.

— I Nordmalings kyrka vigdes på lördagen hemmansägare Joel Adolf Emanuel Holmberg, Lögdeå, och affärsbiträdet Ingrid Elisabet Nyman, dotter till förra hemmansägaren Helmer Nyman och hans maka Göta, född, Hörnsten, Lögdeå. Vigseln förrättades av kyrkoadjunkt Olof Göransson, Hörnefors. Uppvaktande brudnåb var brudgummens systerdotter Ann Wallin, Nordmaling. (Foto: Alfons, Nordmaling).

30/10
Höstmässa i Nordmaling
gav 5.600 kr i netto

Nordmalings Röda kors krets, länets största, behåller tydligen greppet om sin ledarställning. Vid kretsens årligen återkommande höstmässa på torsdagkvällen, i församlinggården, blev det en nettobehållning på i runt tal 5.600 kronor ett glänsande rekord i kretsens historia. Enbart auktionen gav nära 3.000 kronor. Resten kom via raden av lotterier liksom serveringen.

Ordföranden, folkskollärarinnan fru Inga Öberg, hälsade välkommen och riktade ett särskilt tack till raden av givare med tonvikt på två namn, konstnären Bror Jonsson, Långed, som skänkt ett värdefullt konstverk, och fru Ruth Fossum-Johansson, som ensam knyttit den rya som lotterivägen tillförde mässan ett netto på drygt 1.500 kronor. Mässan hade samlat rekorddeltagande. Rundviks blandade kör medverkade med sång under herr Harry Oldbergs ledning. Auktionsroparna var som vanligt nordmalingsbygdens store glädjespridare Ingemar Strömberg. Det vajar Röda kors flaggor överallt i Nordmalings samhälle och i hela kommunen pågår miksinsamlingen, som fortlöper till nästa lördag. Även på detta område brukar Nordmaling toppa länsstatistiken och man hoppas självfallet få behålla den ställningen.

30/10
**Nordmaling
får lägre
kyrkoskatt**

Nordmaling (VK) Nordmalings fäder beslöt utan egentlig debatt att fastställa utdebiteringen för kommande år. Man följde kommunalnämndens rekommendation, att för sjunde året i följd behålla exakt samma utdebitering den borgerliga kommunen, dvs 11:50. I och med att kyrkan beslutat om en 25-öressänkning och tingslaget minskar med 2 öre så blir det trots allt en skattelättnad.

Kommunalmännen inledde dagens övningar med en rundvandring i de nya lokalerna vid centralskolan, byggnadsetapp tre. De fick själva se vart en del pengar tagit vägen och att man har en toppmodern skolanläggning. I skolköket bjöd eleverna på en smörgås av lunchformat, the och kaffe.

Referat kommer med utförligare referat.